Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2026-0328

(mr. dr. S.O.H. Bakkerus, voorzitter, mr. F.H.E. Boerma, A.E. Tevel, leden en mr. F. Faes, secretaris)

Datum uitspraak	7 april 2026
Klacht van	De heer [consument 1] en mevrouw [consument 2], verder gezamenlijk te noemen de consumenten
Tegen	ALFAM Holding N.V., gevestigd te Utrecht, verder te noemen Defam
Aard uitspraak	Niet-bindend advies
Uitkomst	Vorderingen afgewezen
Bijlage	Uitleg over de registers en de relevante bepalingen uit regelgeving

Samenvatting

Registratie persoonsgegevens. Rechtmatigheid. Proportionaliteit. De consumenten hebben bij Defam een lening aangevraagd, waarbij aangepaste stukken zijn ingediend. Defam heeft daarop de persoonsgegevens van de consumenten in haar interne en externe verwijzingsregisters geregistreerd. De consumenten vorderen verwijdering van hun persoonsgegevens uit deze registers, althans verkorting van de registratieduur in verband met disproportionaliteit. De commissie is van oordeel dat Defam de persoonsgegevens van de consumenten in de registers mocht opnemen en dat de registratieduur van acht jaar in het IVR en EVR in dit geval proportioneel is. Zij wijst de vorderingen af.

1. Procedure

1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consumenten; 2) de aanvullende stukken van de consumenten; 3) het verweerschrift van Alfam (hierna: Defam); 4) de pleitnotitie van de consumenten; 5) de aanvullende stukken van de consumenten na de zitting en 6) de reactie daarop van Defam.

1.2 Partijen zijn opgeroepen voor een hoorzitting op 19 december 2025. Op de hoorzitting was consument 1 aanwezig, vergezeld door zijn schoonzoon, de heer [naam 1]. Namens Defam waren aanwezig: [naam 2], senior-adviseur klachtenmanagement bij ABN AMRO Bank N.V. en mrs. P.J.M. Korten en F.R.H. van der Leeuw in hoedanigheid van advocaat.

1.3 De consumenten hebben gekozen voor een niet-bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar niet aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 Op 15 mei 2025 hebben de consumenten via een tussenpersoon een lening van € 24.095,- aangevraagd bij Defam voor de aankoop van een auto. De consumenten hebben de leningsovereenkomst digitaal ondertekend. Het te lenen bedrag moest worden bijgeschreven op de betaalrekening van de consumenten.

2.2 Bij de leningsaanvraag hebben de consumenten een bankafschrift van hun betaalrekening bij ING Bank N.V. (hierna: ING) ingediend. Bij Defam zijn twijfels gerezen over de echtheid van dit bankafschrift. Daarop is Defam een onderzoek gestart. Op 2 juni 2025 heeft Defam de consumenten per e-mail geïnformeerd dat zij twijfels had over de echtheid van het ingediende bankafschrift. Defam heeft de consumenten gevraagd om een toelichting en verzocht om het origineel van het bankafschrift uiterlijk 4 juni 2025 aan haar te sturen.

2.3 Op 3 juni 2025 hebben de consumenten Defam meegedeeld dat zij van haar bericht zijn geschrokken en dat zij de leningsaanvraag annuleren. De consumenten hebben vervolgens Defam gesommeerd de verwerking van hun persoonsgegevens te staken, omdat er geen leningsovereenkomst tot stand is gekomen.

2.4 Op 13 juni 2025 heeft Defam de consumenten medegedeeld dat hun persoonsgegevens zijn opgenomen in het Incidentenregister, in het Extern Verwijzingsregister (hierna: EVR) en het Intern Verwijzingsregister (hierna: IVR) voor de duur van acht jaar, dus met als eind-datum 2 juni 2033. Dit vanwege het opsturen van vervalste documenten bij een lenings-aanvraag.

2.5 Bij berichten van 13 en 15 juni 2025 hebben de consumenten bezwaar tegen de registraties gemaakt en hebben zij Defam verzocht de registraties te verwijderen. Op 16 juni 2025 hebben de consumenten aan Defam toegegeven dat zij het bankafschrift hebben aangepast en het aangepaste bankafschrift hebben gebruikt voor de leningsaanvraag. Zij hebben om coulance verzocht.

2.6 Op 19 juni 2025 heeft Defam aangifte tegen de consumenten gedaan van valsheid in geschrift, poging tot oplichting en het niet naar waarheid verstrekken van gegevens.

2.7 De correspondentie tussen de consumenten en Defam heeft niet geleid tot een oplossing van het geschil. De consumenten hebben daarop een klacht bij Kifid ingediend.

De klacht en vordering

2.8 De consumenten vorderen verwijdering van hun persoonsgegevens uit het IVR, het Incidentenregister en het EVR, althans verkorting van de registratieduur.

2.9 Ter onderbouwing van deze vorderingen stellen de consumenten dat de registraties in de interne en externe registers op onterechte gronden hebben plaatsgevonden en dat de registratieduur disproportioneel is. De consumenten hebben erkend dat zij een bankafschrift hebben aangepast en dit vervolgens hebben ingediend bij de leningsaanvraag van Defam. Volgens de consumenten moeten de registraties toch worden verwijderd om de volgende redenen.

- De consumenten hebben de leningsaanvraag bij Defam geannuleerd waardoor er geen overeenkomst tot stand is gekomen. Daarmee ontbreekt een juridische grondslag om hun persoonsgegevens te verwerken.
- Defam heeft geen hoor en wederhoor toegepast waardoor hun volledige verweer niet is meegewogen.
- De consumenten hebben gehandeld in een vlaag van verstandverbijstering, zij hebben een domme afweging gemaakt.
- Er is sprake van een ongelukkige samenloop van omstandigheden. In september 2023 hebben de consumenten namelijk te horen gekregen dat consument 2 en hun dochter ernstig ziek zijn. Begin 2025 is consument 1 betrokken geraakt in een arbeidsconflict met zijn werkgever waarbij hij de leaseauto heeft geretourneerd. De consumenten hadden dringend een auto nodig voor sollicitaties en voor ziekenhuisvervoer.
- De aanpassing van het bankafschrift zag alleen op de ontvangstdatum van salaris.
- De consumenten hadden geen intentie tot voordeel of een intentie om anderen te benadelen en Defam heeft geen schade geleden.
- De consumenten hadden onvoldoende besef van de impact van hun handelen, maar begrijpen nu dat hun handelen dom en verkeerd was.
- ING heeft de betaalrekening van de consumenten geblokkeerd en zij hebben daarvan hinder ondervonden.
- De registratieduur staat niet in verhouding tot de annulering van de leningsaanvraag bij Defam.
- De consumenten hebben zowel bij Defam en Santander gelijktijdig een leningsaanvraag gedaan. Zij hebben de leningsaanvraag bij Santander op 6 juni 2025 geannuleerd.

Het verweer

2.10 Defam voert verweer tegen de stellingen van de consumenten. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

Inleiding

3.1 De vragen die de commissie moet beantwoorden is of Defam de persoonsgegevens van de consumenten terecht heeft geregistreerd en of die registraties en de duur ervan proportioneel zijn.

3.2 De commissie oordeelt dat Defam de persoonsgegevens van de consumenten in het IVR, het Incidentenregister en het EVR mocht opnemen en de duur ervan in dit geval proportioneel is. De commissie zal deze oordelen hierna toelichten. Voor nadere uitleg over de registers verwijst de commissie naar de bijlage bij deze uitspraak.

Grondslag voor registraties in het Incidentenregister en het EVR

3.3 Defam heeft in haar Incidentenregister geregistreerd dat de consumenten vervalste documenten hebben opgestuurd bij een leningsaanvraag. Defam heeft een aangepast bankafschrift overgelegd en toegelicht dat zij het handelen van de consumenten kwalificeert als valsheid in geschrift en poging tot oplichting. Hiermee heeft Defam strafrechtelijke persoonsgegevens van de consumenten geregistreerd. Als deze verdenking gegrond is, is sprake van een incident dat Defam mocht registreren.

3.4 Voor de opname van de persoonsgegevens van de consumenten in het Incidentenregister en het EVR[1] is, kort gezegd, vereist dat er een zwaardere verdenking tegen de consumenten bestaat dan alleen maar een redelijk vermoeden van schuld aan fraude.[2]

3.5 De consumenten erkennen dat zij het bankafschrift hebben aangepast en dat zij deze bij de kredietaanvraag hebben ingediend. De consumenten hebben dit aangepaste bankafschrift met het oogmerk om het als echt en onvervalst te gebruiken als bewijs van hun inkomen. Dit levert volgens de commissie – in ieder geval – het strafrechtelijk vergrijp valsheid in geschrift op.[3]

3.6 De consumenten stellen dat zij de leningsaanvraag tijdig hebben geannuleerd en beroepen zich op vrijwillige terugtred.[4] Als sprake is van vrijwillige terugtred komt de strafbaarheid aan de handeling te vervallen en is er geen bewezenverklaring in de zin van artikel 350 van het Wetboek van Strafvordering (Sv). Dit verweer houdt geen stand.

3.7 De consumenten hebben op 3 juni 2025 de leningsaanvraag bij Defam geannuleerd. Maar deze keuze was niet uitsluitend door hun eigen wil tot stand gekomen. De annulering heeft plaatsgevonden nadat Defam een onderzoek was gestart omdat bij haar twijfels waren gerezen over de echtheid van het overgelegde bankafschrift. Defam heeft dit op 2 juni 2025 aan de consumenten meegedeeld.

3.8 Defam is op grond van artikel 6 lid 1 sub f Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en het Protocol Incidentenwaarschuwingssysteem Financiële Instellingen (PIFI) gerechtigd om deze strafrechtelijke persoonsgegevens van de consumenten in het incidentenregister te verwerken.

---

[1] Artikel 5.1.1 PIFI.
[2] Zie Hoge Raad 29 mei 2009, ECLI:NL:HR:2009:BH4720, r.o. 4.4 (te vinden op www.rechtspraak.nl).
[3] Artikel 225 Wetboek van Strafrecht.
[4] Artikel 46b Wetboek van Strafrecht.

De veiligheid van de financiële sector, haar financiële instellingen en klanten, waaronder de bescherming tegen frauduleus handelen, is een gerechtvaardigd belang.

3.9 Defam had dus een grondslag om de persoonsgegevens van de consumenten te verwerken vanwege de zwaardere verdenking dan een redelijk vermoeden van schuld van valsheid in geschrift. De omstandigheid dat de lening uiteindelijk niet is verstrekt is irrelevant, omdat de Defam een gerechtvaardigd belang bij de registratie heeft.

PIFI

3.10 De commissie heeft geoordeeld dat de consumenten zich schuldig hebben gemaakt aan valsheid in geschrift.[5] Daarmee staat de betrokkenheid van de consumenten vast. Het strafrechtelijk handelen van de consumenten is een bedreiging van Defam en de belangen van de continuïteit en integriteit van de financiële sector.[6] Hiermee is sprake van een zwaardere verdenking tegen de consumenten dan alleen maar een redelijk vermoeden van schuld aan fraude. De commissie is van oordeel dat de EVR-registratie voldoet aan de voorwaarden van artikel 5.2.1 onder a en b PIFI.

Geen opzet op benadeling

3.11 De consumenten stellen dat zij geen intentie hadden om anderen te benadelen en dat Defam geen schade heeft geleden. Defam had een zwaardere verdenking dan een redelijk vermoeden van schuld dat de consumenten strafbare feiten hadden gepleegd. Opzet op benadeling of het lijden van schade is geen voorwaarde voor de EVR-registratie. De stelling van de consumenten staat daarmee niet aan de registratie in de weg.

Hoor en wederhoor

3.12 De consumenten vinden dat Defam niet tot registraties mocht overgaan, omdat Defam geen hoor en wederhoor heeft toegepast. Maar hoor en wederhoor is geen verplichting die uit het PIFI volgt. Bovendien hebben de consumenten voorafgaand aan de registraties van 13 juni 2025 voldoende de gelegenheid gehad om hun standpunt naar voren te brengen. De consumenten hebben daar ook gebruik van gemaakt. Vervolgens heeft Defam de consumenten in de interne klachtenprocedure voldoende gelegenheid gegeven tot hoor en wederhoor. Gelet op het voorgaande is dit klachtonderdeel is ongegrond.

Subsidiariteit en proportionaliteit van de registratie in het EVR

3.13 Vervolgens toetst de commissie de registratie in het EVR voldoet aan de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit.

---

[5] Artikel 225 Wetboek van Strafrecht.
[6] GC Kifid, nr. 2023-0066.

3.14 Bij subsidiariteit gaat het erom dat aannemelijk is dat er geen minder zwaar middel is om hetzelfde doel te bereiken. Het doel van de registratie is om andere financiële instellingen erop te attenderen dat er in het verleden met betrekking tot de consumenten iets aan de hand is geweest op het gebied van strafbare gedragingen. Dat doel is in dit geval in de ogen van de commissie niet op een andere manier te bereiken dan met een vermelding in het EVR. Daarmee is aan het subsidiariteitsvereiste voldaan.

Proportionaliteit

3.15 Voorts mag de registratie alsook de registratieduur niet disproportioneel zijn. Dit houdt in dat het belang van Defam bij registratie moet worden afgewogen tegen de nadelige gevolgen voor de betrokken consument.

3.16 Over de proportionaliteit van de registratie in het EVR en de registratieduur van acht jaar heeft Defam het volgende naar voren gebracht.

3.17 Valsheid in geschrift en poging tot oplichting zijn ernstige vergrijpen. De gedragingen van de consumenten vormen een bedreiging voor de belangen van Defam en de financiële sector. Het bankafschrift is op meerdere punten gemanipuleerd. De consumenten hebben doelbewust gehandeld om hun kredietwaardigheid gunstiger voor te stellen.

3.18 De consumenten hebben niet meegewerkt aan het fraudeonderzoek, juridische stappen aangekondigd en later slechts gedeeltelijk openheid van zaken gegeven. Defam betwist dat het een domme beslissing in een vlaag van verstandsverbijstering was. De verklaring van de consumenten dat zij in een vlaag van verstandsverbijstering hebben gehandeld sluit onder meer niet aan bij de specifieke manipulaties van het bankafschrift en de aanvankelijke ontkenning.

3.19 De consumenten hebben bij Santander ook een leningsaanvraag met hetzelfde vervalste bankafschrift gedaan. Op 13 juni 2025 stond Santander op het punt om een autolening aan de consumenten uit te betalen. Door de EVR-registratie van Defam heeft Santander het ingediende bankafschrift nader onderzocht en geconstateerd dat deze vervalst was. Santander heeft de kredietaanvraag van de consumenten op 16 juni 2025 afgewezen. De consumenten hebben niet bewezen dat zij de leningsaanvraag bij Santander op 6 juni 2025 al hadden geannuleerd. Daaruit blijkt een recidiverisico.

3.20 Tot slot stelt Defam dat de door de consumenten gestelde problemen met ING onvoldoende zijn geconcretiseerd om tot disproportionaliteit te komen.

De (duur van de) registratie in het EVR is proportioneel

3.21 De commissie zal hierna toelichten waarom de registratie in het EVR en de duur van deze registratie van acht jaar proportioneel is.

3.22 Het handelen van de consumenten is ernstig. De consumenten hebben doelbewust een bankafschrift vervalst om daarmee een lening bij Defam aan te vragen. De vervalsing van het bankafschrift betrof niet alleen de bijschrijving van salaris, maar ook het totaal van bij- en afschrijvingen en het eindsaldo. Voor de commissie is niet vast komen te staan dat het handelen van de consumenten is gebeurd in een vlaag van verstandsverbijstering.

3.23 Het plegen van valsheid in geschrift is een ernstig vergrijp. Defam mocht ervan uitgaan dat de informatie die de consumenten ten behoeve van de leningsaanvraag hebben aangeleverd volledig en - in ieder geval - niet gemanipuleerd was. Deze verplichting valt naar het oordeel van de commissie te herleiden tot een fundamentele eis in het maatschappelijk verkeer.[7]

3.24 De commissie oordeelt dat de consumenten geen verantwoordelijkheid voor hun handelen hebben genomen. Zij hebben niet meegewerkt aan het fraudeonderzoek. De registraties hebben geleid tot een aansprakelijkstelling en aankondiging van juridische acties.

3.25 De consumenten hebben meerdere leningsaanvragen ingediend met gebruikmaking van vervalste stukken. Een andere omstandigheid is dat de consumenten, toen de fraude was ontdekt door Defam, de leningsaanvraag bij Santander niet hebben geannuleerd. Als onvoldoende betwist staat vast dat de uitbetaling van de autolening bij Santander door de EVR-registratie van Defam is voorkomen en niet door enig handelen van de consumenten zelf. Ook na daartoe na de hoorzitting in de gelegenheid te zijn gesteld, hebben de consumenten niet aannemelijk gemaakt dat zij de aanvraag bij Santander hebben ingetrokken. Deze omstandigheden wegen zwaar in hun nadeel.

3.26 Tegen de achtergrond van het bovenstaande hebben de consumenten naar het oordeel van de commissie over hun belangen te weinig gesteld om de weegschaal in hun voordeel te doen doorslaan.

3.27 De persoonlijke omstandigheden die de consumenten in de hoorzitting naar voren hebben gebracht leiden niet tot verkorting van de registratieduur. De commissie betreurt dat consument 2 en haar dochter ziek zijn en begrijpt dat het leven van de consumenten en hun familie in 2023 volledig op zijn kop is gezet. Ook is het begrijpelijk dat een arbeidsconflict emoties bij consument 1 losmaakt. Maar deze omstandigheden maken het gedrag van de consumenten niet minder laakbaar. De consumenten hadden voor andere mogelijkheden dan het plegen van fraude moeten kiezen.

3.28 De commissie is ermee bekend dat de consumenten beschikken over een (basis)bankrekening bij ING. Daarmee kunnen zij betalingen doen en ontvangen.

3.29 De commissie concludeert dat de registratie in het EVR proportioneel is en de aangevoerde belangen onvoldoende zwaar wegen om de registratieduur in te korten.

[7] GC Kifid nrs. 2022-0857, 2024-0758 en 2026-0123.

Zowel Defam als andere financiële instellingen hebben er belang bij om voor deze gedragingen van de consumenten gewaarschuwd te worden voor acht jaar.

Registratie in het Incidentenregister

3.30 Hierboven is vastgesteld dat de opname van de persoonsgegevens van de consumenten in het EVR terecht en proportioneel is. Het EVR is gekoppeld aan het Incidentenregister (artikel 5.1.1 van het PIFI). Dit brengt mee dat deze gegevens ook voor acht jaar in het Incidentenregister blijven staan.

Registratie in het IVR

3.31 Vervolgens is de vraag aan de orde of Defam de persoonsgegevens van de consumenten mocht registreren in het IVR. Het IVR vormt samen met de Gebeurtenissenadministratie het interne waarschuwingssysteem van Defam en de groep financiële ondernemingen waarvan zij deel uitmaakt. De gevolgen van registratie in deze registers zijn beperkt, omdat deze registratie uitsluitend werkt binnen deze groep. Voor de werking van de registers verwijst de commissie naar de bijlage.

3.32 Hiervóór heeft de commissie vastgesteld dat sprake was van een zwaardere verdenking dan een redelijk vermoeden van betrokkenheid bij valsheid in geschrift. Een vaststelling die op grond van artikel 10 AVG en artikel 33 lid 2 aanhef en onder b Uitvoeringswet Algemene Verordening Gegevensbescherming (UAVG) ook voldoende is om de registraties voor de duur van acht jaar in het IVR te handhaven.

3.33 De commissie acht deze registraties voor de duur van acht jaar proportioneel om de navolgende reden. Voorop staat dat de registraties in het IVR uitsluitend intern gelden voor de groep waartoe de financiële instelling behoort. De consumenten worden door de IVR-registratie dus niet belemmerd in hun mogelijkheden om bij een andere financiële instelling een financiële dienst aan te gaan.

Slotsom

3.34 De conclusie is dat Defam de persoonsgegevens van de consumenten in het EVR, het Incidentenregister en het IVR mocht opnemen. Ook is de duur van deze registraties proportioneel. De klacht is ongegrond en de vorderingen zullen worden afgewezen.

3.35 Als de consumenten in de toekomst als gevolg van de registraties tegen concrete problemen aanlopen, dan kunnen zij Defam opnieuw vragen een belangenafweging te maken.

4. De beslissing

De commissie wijst de vorderingen af.

Deze uitspraak is niet-bindend. Tegen deze uitspraak staat geen beroep open bij de Commissie van Beroep Kifid. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 april 2024, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen/.

Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl

Bijlage - Uitleg over de registers en relevante bepalingen uit regelgeving

Uitleg over het Incidentenregister en het EVR

Aangesloten financiële instellingen houden een Incidentenregister bij. Doet zich een incident voor, dan wordt dit incident omschreven in het Incidentenregister, waarbij ook de persoonsgegevens van de betrokkenen worden vermeld. Alleen medewerkers van de afdeling veiligheidszaken van de financiële instelling hebben toegang tot dit systeem. Toch kan deze registratie een beperkte externe werking hebben, omdat deze informatie onder voorwaarden met andere financiële instellingen kan worden uitgewisseld. De financiële instelling kan daarnaast besluiten om andere aangesloten financiële instellingen te waarschuwen door de persoonsgegevens van de persoon die bij het incident was betrokken op te nemen in het EVR, een systeem waar alle aangesloten financiële instellingen toegang toe hebben.

Medewerkers van andere financiële instellingen kunnen daardoor achterhalen of er over iemand een melding is opgenomen in het Incidentenregister van de financiële instelling. Vervolgens kunnen medewerkers van de afdeling Veiligheidszaken van een financiële instelling de informatie over het incident opvragen bij de financiële instelling die de melding heeft opgenomen in haar Incidentenregister. Het gevolg hiervan kan zijn dat niet alleen de financiële instelling die tot opname in het EVR is overgegaan, maar ook andere financiële instellingen hun (financiële) diensten aan de betrokkene, in dit geval de consument, kunnen weigeren. Beide registers hebben dus (een zekere) externe werking, waarbij geldt dat opname in alleen het Incidentenregister minder verstrekkend is dan wanneer ook een melding in het EVR is gedaan.

Omdat deze registraties grote gevolgen hebben voor degene wiens persoonsgegevens het betreft, mogen financiële instellingen niet zonder goede reden persoonsgegevens opnemen in de genoemde registers. Er worden dan ook hoge eisen gesteld aan die reden(en).[8] De opname van persoonsgegevens in het Incidentenregister en het EVR is alleen gerechtvaardigd als dat gebeurt in overeenstemming met de daarvoor geldende regels (waaronder het Protocol Incidentenwaarschuwingssysteem Financiële Instellingen van 2021 (PIFI)', de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), en de Uitvoeringswet Algemene Verordening Gegevensbescherming (UAVG).

In geval van de registratie van strafrechtelijke persoonsgegevens is vereist dat er een zwaardere verdenking tegen de consumenten bestaat dan alleen maar een redelijk vermoeden van schuld.[9] Dit betekent dat alleen een verdenking niet genoeg is; hier moet ook bewijs voor zijn. Het moet gaan om zodanig concrete feiten en omstandigheden dat zij een als strafbaar feit te kwalificeren bewezenverklaring in de zin van artikel 350 van het Wetboek van Strafvordering (Sv) kunnen dragen. Een financiële dienstverlener moet dus goede redenen hebben om de gegevens te registreren en hij moet dat ook voldoende kunnen onderbouwen.

De commissie toetst ook of de financiële instelling het proportionaliteits- en subsidiariteitsbeginsel voldoende in acht heeft genomen. De Hoge Raad heeft geoordeeld dat bij elke gegevensverwerking moet zijn voldaan aan de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit.[10] Dit volgt ook uit de AVG. Bij subsidiariteit gaat het erom dat aannemelijk is dat er geen minder zwaar middel is om hetzelfde doel (het waarschuwen van de eigen organisatie dan wel andere financiële instellingen voor de gedragingen van de consument) te bereiken.

[8] Hof Arnhem-Leeuwarden 26 januari 2016, ECLI:NL:GHARL:2016:494, en GC Kifid nrs. 2017-717 en 2018-377.
[9] HR 29 mei 2009, ECLI:NL:HR:2009:BH4720 en Hof Arnhem-Leeuwarden 7 november 2014, ECLI:NL:GHARL:2014:8710
[10] HR 9 november 2011, ECLI:NL:HR:2011:BQ8097, rechtsoverweging 3.3.

Op grond van artikel 5.2.1 sub c PIFI dient de financiële instelling bij de registratie van de persoonsgegevens van de consument in het EVR een proportionaliteitsafweging te maken voor opname in het EVR en bij het vaststellen van de registratieduur. Daarbij dient de financiële instelling de belangen van de consument mee te wegen. Dit houdt in dat een consument die verkorting van de duur van de registratie vordert, zal moeten aanvoeren op grond waarvan hij disproportioneel wordt geraakt in zijn belangen en waarom zijn belang zwaarder weegt dan het belang van de financiële instelling.

Uitleg over de Gebeurtenissenadministratie en het IVR
Het IVR is aan de Gebeurtenissenadministratie gekoppeld. Deze registers vormen het interne waarschuwingssysteem van een financiële instelling en de groep financiële ondernemingen waarvan zij deel uitmaakt. De gevolgen van registratie in deze registers zijn beperkt, omdat deze registratie uitsluitend werkt binnen deze groep.

De Gebeurtenissenadministratie is een register waarin (persoons)gegevens zijn verwerkt omdat zij van belang zijn voor de veiligheid en integriteit van de financiële instelling alsmede de groep waartoe de financiële instelling behoort en om die reden 'speciale aandacht' behoeven. In het IVR kunnen de verwijzingsgegevens van de betrokkene worden opgenomen zodat de eigen organisatie en de groep opmerkzaam wordt gemaakt op de persoon die was betrokken bij een 'gebeurtenis'. De opname van persoonsgegevens in het IVR en de Gebeurtenissenadministratie is slechts gerechtvaardigd, indien de registraties in overeenstemming zijn met de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming (UAVG).

Protocol Incidentenwaarschuwingssysteem Financiële Instellingen 2021 (PIFI)

2 Begripsbepalingen
In dit Protocol wordt verstaan onder:
***Incident**: een gebeurtenis die als gevolg heeft, zou kunnen hebben of heeft gehad dat de belangen, integriteit of veiligheid van de cliënten of medewerkers van een Financiële Instelling, de Financiële Instelling zelf of de financiële sector als geheel in het geding zijn of kunnen zijn, zoals het falsificeren van nota's, identiteitsfraude, skimming, verduistering in dienstbetrekking, phishing en opzettelijke misleiding;*

3.1 Incidentenregister en Extern Verwijzingsregister
***3.1.1** Iedere Deelnemer heeft een Incidentenregister. In het Incidentenregister worden door de betreffende Deelnemer gegevens van (rechts)personen vastgelegd ten behoeve van het in artikel 4.1.1 Protocol genoemde doel, naar aanleiding van of betrekking hebbend op een Incident.*
(...)
***3.1.3** Aan het Incidentenregister is het Extern Verwijzingsregister gekoppeld. Het Extern Verwijzingsregister bevat uitsluitend Verwijzingsgegevens die onder strikte voorwaarden conform artikel 5.2 Protocol door de Deelnemers mogen worden opgenomen. Het Extern Verwijzingsregister is raadpleegbaar door de Deelnemers, alsmede de Organisatie van de Deelnemers via een Verwijzingsapplicatie. De Verwijzingsgegevens worden ontsloten door de Verwijzingsapplicatie*

4.1 Doel Incidentenregister en vastlegging van gegevens in het Incidentenregister
***4.1.1** Met het oog op het kunnen deelnemen aan het Waarschuwingssysteem is iedere Deelnemer gehouden de volgende doelstelling voor het vastleggen van gegevens in het Incidentenregister te hanteren: 'Het geheel aan Verwerkingen ten aanzien van het Incidentenregister heeft tot doel het ondersteunen van activiteiten gericht op het waarborgen van de veiligheid en de integriteit van de financiële sector, daaronder mede begrepen (het geheel van) activiteiten die gericht zijn:*

- *op het onderkennen, voorkomen, onderzoeken en bestrijden van gedragingen die kunnen leiden tot benadeling van de branche waar de Financiële Instelling deel van uitmaakt, van de economische eenheid (groep) waartoe de Financiële Instelling behoort, van de Financiële Instelling zelf, alsmede van haar cliënten en medewerkers;*

- *op het onderkennen, voorkomen, onderzoeken en bestrijden van oneigenlijk gebruik van producten, diensten en voorzieningen en/of (pogingen) tot strafbare of laakbare gedragingen en/of overtreding van (wettelijke) voorschriften, gericht tegen de branche waar de Financiële Instelling deel van uitmaakt, de economische eenheid (groep) waartoe de Financiële Instelling behoort, de Financiële Instelling zelf, alsmede haar cliënten en medewerkers;*
- *op het gebruik van en de deelname aan waarschuwingssystemen.'*

4.1.2 *Bij de vastlegging in het Incidentenregister moeten het proportionaliteitsbeginsel en het subsidiariteitsbeginsel in acht worden genomen.*

4.2 Toegang tot het Incidentenregister
(...)
4.2.3 *De gegevens in het Incidentenregister van de Deelnemer mogen tevens worden uitgewisseld met functionarissen werkzaam bij de daartoe ingerichte, coördinatiefuncties van de NVB, Verbond, VFN, ZN en SFH (de Fraudeloketten).*

4.3 Verwijdering van gegevens uit het Incidentenregister
4.3.1 *Indien niet langer aan de voorwaarden van artikel 3.1.1 en 3.4.7 Protocol wordt voldaan draagt de Deelnemer zorg voor verwijdering van dit gegeven uit het Incidentenregister. De Deelnemer doet dit ook op basis van een gehonoreerd verzoek tot wissing van gegevens conform artikel 9.4 Protocol.*
4.3.2 *Onverminderd het bepaalde in artikel 4.3.1 Protocol beoordeelt de Deelnemer na afloop van een onderzoek of opname van Persoonsgegevens in het Incidentenregister nog steeds voldoet aan de doelomschrijving van artikel 4.1.1 Protocol en de toets van artikel 4.1.2 Protocol.*
4.3.3 *Verwijdering van gegevens uit het Incidentenregister moet plaatsvinden uiterlijk 8 jaar na opname van het betreffende gegeven in het Incidentenregister, tenzij zich ten aanzien van de betreffende (rechts)persoon een nieuwe aanleiding heeft voorgedaan die opname in het Incidentenregister rechtvaardigt. Ten aanzien van de duur wordt getoetst aan het proportionaliteitsbeginsel.*

5.1 Functie van het Extern Verwijzingsregister
5.1.1 *Volledige en ongecontroleerde toegang tot het Incidentenregister van een Deelnemer door de overige Deelnemers is niet wenselijk. Daarom is er voor gekozen aan het Incidentenregister een Extern Verwijzingsregister te koppelen. In het Extern Verwijzingsregister zijn uitsluitend Verwijzingsgegevens opgenomen. Het Extern Verwijzingsregister is raadpleegbaar door de (Organisaties van de) Deelnemers. Nadat door een Deelnemer wordt vastgesteld dat een (rechts)persoon is opgenomen in het Extern Verwijzingsregister, zijn volgens het bepaalde in artikel 4.2 Protocol gegevens uit het Incidentenregister voor Veiligheidszaken van de Deelnemer beschikbaar. Op deze wijze worden gegevens uit het Incidentenregister op een zorgvuldige en gecontroleerde wijze beschikbaar voor de (Organisaties van de) Deelnemers.*

5.2 Vastlegging van gegevens in het Extern Verwijzingsregister
5.2.1 *De Deelnemer dient de Verwijzingsgegevens van (rechts)personen die aan de hierna onder a en b vermelde criteria voldoen en onder toepassing van het onder c genoemde proportionaliteitsbeginsel op te nemen in het Extern Verwijzingsregister.*
a. De gedraging(en) van de (rechts)persoon vormden, vormen of kunnen een bedreiging vormen voor (I) de (financiële) belangen van cliënten en/of medewerkers van een Financiële Instelling, alsmede de (Organisatie van de) Financiële Instelling(en) zelf of (II) de continuïteit en/of de integriteit van de financiële sector.
b. In voldoende mate staat vast dat de betreffende (rechts)persoon betrokken is bij de onder a bedoelde gedraging(en). Deze vaststelling betekent dat van strafbare feiten in principe aangifte of klachte wordt gedaan bij een opsporingsambtenaar.
c. Het proportionaliteitsbeginsel wordt in acht genomen.

Relevante artikelen uit de AVG

Artikel 6
Rechtmatigheid van de verwerking
1. De verwerking is alleen rechtmatig indien en voor zover aan ten minste een van de onderstaande voorwaarden is voldaan:
(...)
f) de verwerking is noodzakelijk voor de behartiging van de gerechtvaardigde belangen van de verwerkingsverantwoordelijke of van een derde, behalve wanneer de belangen of de grondrechten en de fundamentele vrijheden van de betrokkene die tot bescherming van persoonsgegevens nopen, zwaarder wegen dan die belangen, met name wanneer de betrokkene een kind is.

Artikel 10
Verwerking van persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten
Persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten of daarmee verband houdende veiligheidsmaatregelen mogen op grond van artikel 6, lid 1, alleen worden verwerkt onder toezicht van de overheid of indien de verwerking is toegestaan bij Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepalingen die passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen bieden. Omvattende registers van strafrechtelijke veroordelingen mogen alleen worden bijgehouden onder toezicht van de overheid.